

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки та психології

_____
(підпис) Пономаренко О.В.
(ініціали та прізвище)
« _____ » _____ 202_

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Нейрокорекція в логопедичній роботі
підготовки здобувачів магістерського рівня
денної та заочної форм здобуття освіти
освітньо-професійна програма Логопедія
спеціалізації / предметної спеціальності 016.01 Логопедія
спеціальності 016 Спеціальна освіта
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

ВИКЛАДАЧ: Апухтіна В.В., доктор філософії, ст. викладач кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри **соціальної педагогіки**
та спеціальної освіти

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 202_ р.
Завідувач кафедри соціальної педагогіки та спеціальної освіти

_____
(підпис) Н.В. Заверико
(ініціали, прізвище)

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми

_____
(підпис) Кучерак І.В.
(ініціали, прізвище)

2024 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: va46cible@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16314>

Телефон: +380663570017

Інші засоби зв'язку: Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram – за вибором викладача

Кафедра: соціальної педагогіки та спеціальної освіти, 8 корпус, ауд. 219

1. Опис навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є: забезпечити підготовку фахівців спеціальної освіти, здатних надавати ефективну логопедичну допомогу, засновану на сучасних наукових і методологічних підходах нейропсихології. Це передбачає формування компетенцій у сфері діагностики та корекційно-розвивальної роботи, зокрема володіння методиками та технологіями їх впровадження в практику логопеда для роботи з особами різних вікових груп, що мають мовленнєві труднощі різного ступеня.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова	
Семестр	1-й	1-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	12 год.	4 год.
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	10 год.	4 год.
Самостійна робота	68 год.	82 год.
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16314	

2. Методи, форми навчання та оцінювання

Методи навчання	Форми і методи оцінювання
Лекційні методи: Словесні методи: Включають лекції-пояснення, лекції-дискусії, лекції-презентації, що допомагають студентам отримати теоретичні знання, а також брати участь в обговоренні та аналізі ключових концепцій нейропсихології.	Поточний контроль: Групові завдання з використанням Zoom Breakout Rooms та методики "Think-Pair-Share". Оцінка якості аналізу та розуміння матеріалу, активності у груповій роботі, якості презентації.

<p>Наочні методи: Використання візуальних матеріалів, таких як презентації, схеми, графіки, що підсилюють розуміння складних теоретичних аспектів.</p> <p>Діалогічні методи: Інтерактивні заняття, інтелектуальні розминки, заняття з елементами тренінгу сприяють активному залученню студентів до навчального процесу.</p> <p>Практичні заняття:</p> <p>Інтерактивні методи: Робота в парах та малих групах, що сприяє розвитку навичок командної роботи та дозволяє студентам застосувати отримані знання на практиці.</p> <p>Практичні завдання: Виконання завдань, що моделюють реальні клінічні випадки, створення та обговорення планів корекційно-розвивальної роботи.</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Дослідницькі методи: Студенти самостійно виконують пошукову роботу, готують презентації та аналітичні матеріали, що сприяє розвитку навичок критичного мислення.</p> <p>Метод кейсів: Робота з реальними або змодельованими випадками, аналіз ситуацій та прийняття рішень щодо корекційних заходів.</p> <p>Консультаційні методи:</p> <p>Індивідуальні та групові консультації: Викладачі надають допомогу студентам під час виконання самостійної роботи, підготовки до поточного та підсумкового контролю, а також у процесі розв'язання практичних завдань.</p>	<p>Заповнення таблиць з функціями ділянок мозку, змістовими компонентами концепцій про структурно-функціональні блоки мозку, функціональними порушеннями при ураженні структур мозку, та синдромами несформованості та порушень ВПФ у дітей та дорослих</p> <p>Онлайн-симуляції з аналізом клінічних випадків, проведенням нейропсихологічних досліджень.</p> <p>Самостійна робота:</p> <p>Виконання завдань з аналізу нейропсихологічних обстежень та складання протоколів діагностики.</p> <p>Розробка планів занять з елементами нейрокорекції для дітей та дорослих.</p> <p>Підготовка висновків за результатами проведених нейропсихологічних обстежень.</p> <p>Підсумковий контроль:</p> <p>Залік, що передбачає теоретичне завдання (тестування за питання курсу) та практичне завдання (захист практичного портфоліо нейропсихологічної діагностики та корекції порушень мовлення.)</p>
---	---

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи практичної нейропсихології

Тема 1. Нейропсихологія як наукова дисципліна

Нейропсихологія та її розділи. Витоки нейропсихології. Нейролінгвістика. Мовленнєва функція та її місце в структурі психіки. Складові частини мовленнєвих актів.

Тема 2. Неврологічний базис мовлення

Роль відділів мозку в організації мовлення. Роль великих півкуль мозку в мовленнєвому акті. Роль підкіркових структур у мовленні. Роль полів кори головного мозку в породженні мовлення. Провідникові шляхи мозку. Неврологічна база мовлення за Миколою Олександровичем Бернштейном.

Тема 3. Нейропсихологія та нейролінгвістика розвитку мовлення

Нейропсихологічний та лінгвістичний підхід до розвитку мовлення. Етапи розвитку мовлення: розвиток імпресивного мовлення, розвиток експресивного мовлення, опанування мовленнєвих навичок.

Змістовий модуль 2. Нейропсихологія порушень мовлення

Тема 4. Порушення опанування мовлення

Порушення мовлення у дітей, класифікація порушень мовлення. Дизатрія. Алалії, нейролінгвістична концепція. Дислексії. Дисграфії. Заїкання. Особливості мовлення при порушенні психо-мовленнєвого розвитку, розладах аутистичного спектру та дитячих неврозах. Особливості опанування мовлення при білінгвізмі.

Тема 5. Розпад мовлення

Афазія та її форми. Історія вивчення афазій. Нейролінгвістична класифікація афазій. Причини порушення мовлення у дорослих. Особливості мовлення при психічних захворюваннях та деменції.

Змістовий модуль 3. Нейропсихологічна діагностика порушень мовлення

Тема 6. Принципи та зміст нейропсихологічної діагностики.

Принципи нейропсихологічної діагностики. Зміст нейропсихологічної діагностики.

Тема 7. Методи нейропсихологічної діагностики

Скринінгові та поглиблені методики нейропсихологічної діагностики. Якісна інтерпретація і кількісна оцінка результатів нейропсихологічного обстеження. Аналіз порушень емоційно-особистісної сфери та свідомості при локальних ураженнях мозку. Схема нейропсихологічного заключення.

Змістовий модуль 4. Нейропсихологічна корекція порушень мовлення у дітей та дорослих

Тема 8. Нейропсихологічна корекція порушень мовлення у дітей

Загальні тенденції корекційного навчання. Нейропсихологічна корекція при алалії: основні тенденції корекції мовлення при алалії, нейрокорекція при агностичних формах алалії, нейрокорекція при мовних імпресивних формах алалії. Нейропсихологічна корекція при дислалії. Нейропсихологічна корекція при дислексії та дисграфії. Нейропсихологічна корекція при заїканні. Нейропсихологічна корекція при затримці мовленнєвого розвитку. Види та напрямки корекційно-розвиваючої роботи з дітьми. Алгоритм розробки нейропсихологічної реабілітаційної програми.

Тема 9. Нейропсихологічна корекція порушень мовлення у дорослих

Загальні тенденції відновлювального навчання. Нейропсихологічна специфіка відновлювального навчання при різних порушеннях мовлення у дорослих. Нейрореабілітація когнітивних порушень у дорослих.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
Лекція 1	<i>Тема 1. Нейропсихологія як наукова дисципліна</i> <i>Тема 2. Неврологічний базис мовлення</i> <i>Тема 3. Нейропсихологія та нейролінгвістика розвитку мовлення</i>	2		<i>Тиждень 1</i>
Практичне заняття 1	<i>Тема 1. Нейропсихологія як наукова дисципліна</i> <i>Тема 2. Неврологічний базис мовлення</i> <i>Тема 3. Нейропсихологія та нейролінгвістика розвитку мовлення</i>	2		<i>Тиждень 2</i>
Самостійна робота 1	Завдання для виконання (зміст): Аналіз наукових джерел з нейропсихології. Зміст завдання: Ознайомитись з 3 науковими статтями (з переліку літератури до курсу чи інших) з теми "Нейропсихологія та нейролінгвістика розвитку мовлення". Зробити короткий огляд кожної статті (300-400 слів) та підготувати порівняльну таблицю ключових концепцій та підходів авторів.			
Лекція 2	<i>Тема 4. Порушення опанування мовлення</i> <i>Тема 5. Розпад мовлення</i>	2		<i>Тиждень 3</i>
Практичне заняття 2	<i>Тема 4. Порушення опанування мовлення</i> <i>Тема 5. Розпад мовлення</i>	2		<i>Тиждень 4</i>
Самостійна робота 2	Неврологічна база мовлення за Миколою Олександровичем Бернштейном Зміст завдання: Ознайомитися з теорією організації рухів Миколи Олександровича Бернштейна, яка розкриває роль різних рівнів мозку у контролі рухів, у тому числі мовленнєвих актів. Опишіть п'ять рівнів організації рухів за Бернштейном: рівень А, В, С, D, Е. Для кожного рівня підберіть мінімум 10 видів активності або вправ, що можуть активізувати відповідний рівень організації рухів, і заповніть результати у вигляді таблиці. Форма подання: Заповніть таблицю з описом рівнів і активностей. Кожен вид активності повинен бути чітко визначений і обґрунтований щодо того, як він сприяє активації			

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

	конкретного рівня.			
Лекція 3	Тема 6. Принципи та зміст нейропсихологічної діагностики. Тема 7. Методи нейропсихологічної діагностики	2	1	Тиждень 5
Практичне заняття 3	Тема 6. Принципи та зміст нейропсихологічної діагностики. Тема 7. Методи нейропсихологічної діагностики	2		Тиждень 6
Самостійна робота 3	Організуйте студентів у групи по 3-4 особи. Кожна група має обрати одну з тем: дизартрія, алалія, дислексія, дисграфія, заїкання, афазія або мовленнєві порушення при розладах аутистичного спектру та інтелектуальних порушеннях. Кожна група має виконати наступні кроки: Дослідження: Проаналізувати наукову літературу та інші джерела інформації щодо обраного порушення мовлення. Виявити основні причини, симптоми, методи діагностики та підходи до корекції. Форма подання: На основі досліджень створити візуальну карту концепцій, що відображає основні аспекти обраного порушення, зв'язки між ними, а також методи втручання.			
Лекція 4	Тема 7. Методи нейропсихологічної діагностики	2		Тиждень 7
Самостійна робота 4	Схема нейропсихологічного вивчення порушень емоційно-особистісної сфери та свідомості при локальних ураженнях мозку: 1. Опис етапів обстеження: від збору анамнезу до складання нейропсихологічного заключення. Інформація про інструменти та тести, що використовуються для оцінки, ВПФ, емоційно-особистісної сфери та свідомості. 2. Рекомендації щодо інтерпретації результатів та складання заключення. Форма подання: Схему можна подати у вигляді діаграми або ментальної карти, яка чітко демонструє етапи обстеження, інструменти та рекомендації щодо їх використання. Усі елементи схеми мають бути логічно пов'язані між собою.			
Лекція 5	Тема 8. Нейропсихологічна корекція порушень мовлення у дітей	2		Тиждень 8
Практичне заняття 4	Тема 8. Нейропсихологічна корекція порушень мовлення у дітей	2		Тиждень 9
Самостійна робота 5	Розробка нейропсихологічної реабілітаційної програми для дітей Зміст завдання: Розробіть алгоритм створення нейропсихологічної реабілітаційної програми для дитини з певним порушенням розвитку (наприклад, дислексія, алалія, дизартрія, дисграфія тощо). Алгоритм повинен включати наступні аспекти: Аналіз вихідних даних: -Оцінка рівня розвитку дитини та наявних порушень (включаючи використання відповідних діагностичних інструментів). -Визначення сильних та слабких сторін дитини, оцінка її потенціалу для подальшого розвитку. Види та напрямки корекційно-розвиваючої роботи: -Складіть перелік основних видів корекційної роботи (наприклад, мовленнєві вправи, когнітивні тренінги,			

	<p>ігрова терапія) та визначте їхні цілі. -Опишіть можливі напрямки роботи (покращення комунікативних навичок, корекція поведінки, розвиток когнітивних функцій тощо). Алгоритм розробки реабілітаційної програми: -Розробіть покроковий алгоритм створення програми, включаючи етапи постановки цілей, вибору методів, складання плану занять, оцінки ефективності та коригування програми. Презентація реабілітаційної програми: -Підготуйте коротку презентацію (до 5 слайдів), що містить основні етапи розробки програми, цілі, методи та очікувані результати. Форма подання: -Презентація у форматі слайдів з візуалізацією алгоритму та описом основних видів корекційної роботи -Підготуйте також короткий текстовий опис (до 300 слів), що пояснює логіку та послідовність створення програми.</p>			
Лекція 6	Тема 9. Нейропсихологічна корекція порушень мовлення у дорослих	2		Тиждень 10
Практичне заняття 5	Тема 9. Нейропсихологічна корекція порушень мовлення у дорослих	2		Тиждень 11
Самостійна робота 6	<p>Зміст завдання: Розробіть логопедичне заняття для відновлення усного або писемного мовлення у осіб з розладами мовлення дорослого або похилого віку (порушення на вибір студента: афазія, дисграфія, дислексія тощо). Заняття має включати використання нейрокорекційних вправ для стимуляції мовних функцій та когнітивного розвитку. Вимоги до завдання: 1. Вибір порушення та постановка цілей: ○ Оберіть конкретне порушення мовлення (наприклад, моторна афазія, сенсорна афазія, дисграфія) і сформулюйте конкретні цілі заняття (наприклад, покращення артикуляції, розуміння мовлення, підвищення рівня розуміння прочитаного тощо). 2. Розробка плану заняття: ○ Створіть покроковий план заняття (до 45 хвилин), що включає різні етапи: розминка, основна частина, завершення. ○ Опишіть кожен етап, вказуючи вправи та методи, що будуть використовуватись, а також тривалість кожного етапу. 3. Використання нейрокорекційних вправ: ○ Включіть мінімум 3 нейрокорекційні вправи, спрямовані на стимуляцію відповідних мовних функцій та когнітивних процесів (наприклад, вправи на відновлення пам'яті, уваги, координації, мовлення). ○ Опишіть кожну вправу, її мету, спосіб виконання, необхідні матеріали та очікувані результати. 4. Оцінка ефективності заняття: ○ Розробіть критерії оцінювання ефективності заняття для кожної цілі (наприклад, покращення вимови на 20%, збільшення кількості зрозумілих слів, зниження кількості граматичних помилок). Форма подання: Заняття слід оформити у вигляді текстового документа (до 1000 слів) з чітким поділом на розділи: вибір порушення, цілі заняття, план заняття, опис нейрокорекційних вправ, критерії оцінювання.</p>			

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид поточного контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Семінарське заняття №1	1. Дискусія – 4 бали. 2. Самостійна робота 1: Аналіз наукових джерел з нейропсихології – 6 балів.	1. Дискусія. Інтерактивна дискусія: "Основи нейропсихології та неврології мовлення" у форматі акваріум 2. Аналіз наукових джерел з нейропсихології. Зміст завдання: Ознайомитись з 3 науковими статтями (з переліку літератури до курсу чи інших) з теми "Нейропсихологія та нейролінгвістика розвитку мовлення". Зробити короткий огляд кожної статті (300-400 слів) та підготувати порівняльну таблицю ключових концепцій та підходів авторів.	1. Дискусія – 4 бали. Аргументованість позиції (1 бал) Активна участь у дискусії (1 бал) Здатність до критичного мислення (1 бал) Комунікативні навички (1 бал) 2. Аналіз наукових джерел з нейропсихології – 6 балів. Точність і зрозумілість викладу (1 бал) Вміння виділяти ключові концепції (1 бал) Коректне використання термінології (1 бал) Глибина аналізу та порівняння (1 бал) Логічність і послідовність побудови таблиці (1 бал) Якість висновків та їх обґрунтованість (1 бал)	10
Самостійна робота 3	Самостійна робота 1 – 6 балів Груповий проект: Аналіз та розробка підходів до корекції мовленнєвих порушень	Студенти організуються на мінігрупи по 3-4 особи. Кожна група має обрати одну з тем: дизартрія, алалія, дислексія, дисграфія, заїкання, афазія або мовленнєві порушення при розладах аутистичного спектру та інтелектуальних порушеннях. Кожна група має виконати наступні кроки: 1. Дослідження: Проаналізувати наукову літературу та інші джерела інформації щодо обраного порушення мовлення. Виявити основні причини, симптоми, методи діагностики та підходи до корекції. 2. Форма подання: На основі досліджень створити візуальну карту концепцій, що відображає основні аспекти обраного порушення, зв'язки між ними, а також методи втручання.	Глибина дослідження літератури (1 бал) Точність та повнота інформації (1 бал) Матеріалу (1 бал) Якість візуальної карти концепцій (1 бал) Обґрунтованість методів втручання (1 бал): Креативність та оригінальність (1 бал)	6

<p>Семінарське заняття №2</p>	<p>1. Дискусія – 5 балів. 2. Самостійна робота 2 – 6 балів Неврологічна база мовлення за Миколою Олександровичем Бернштейном</p>	<p>1. Дискусія. Інтерактивна дискусія: "Норми розвитку мовлення: чи потрібно їх змінювати?" 2. Самостійна робота 2: Ознайомитися з теорією організації рухів Миколи Олександровича Бернштейна, яка розкриває роль різних рівнів мозку у контролі рухів, у тому числі мовленнєвих актів. Опишіть п'ять рівнів організації рухів за Бернштейном: рівень А, В, С, D, E. Для кожного рівня підберіть мінімум 10 видів активності або вправ, що можуть активізувати відповідний рівень організації рухів, і заповніть результати у вигляді таблиці. Форма подання: Заповніть таблицю з описом рівнів і активностей. Кожен вид активності повинен бути чітко визначений і обґрунтований щодо того, як він сприяє активації конкретного рівня.</p>	<p>1. Дискусія – 5 балів. Аргументованість позиції (1 бал) Активна участь у дебатах (1 бал) Критичне мислення (1 бал) Комунікативні навички (1 бал) Співпраця в команді (1 бал) 2. Самостійна робота 2 – 6 балів: Чіткість і повнота опису рівнів організації рухів (1 бал) Адекватність підбору активностей до кожного рівня (1 бал) Оригінальність і різноманітність активностей (1 бал) Обґрунтованість вибору активностей (1 бал) Коректність використання наукової термінології (1 бал) Якість і структура таблиці, зокрема логічність та послідовність (1 бал)</p>	<p>11</p>
<p>Семінарське заняття №3</p>	<p>1. Дискусія – 5 балів. 2. Самостійна робота 4 – 6 балів. Схема нейропсихологічного вивчення порушень емоційно-особистісної сфери та свідомості при локальних ураженнях мозку</p>	<p>1. Дискусія. "Порушення мовлення: Чи завжди ефективні сучасні методи діагностики та корекції?" 2. Самостійна робота 4: 1. Опис етапів обстеження: від збору анамнезу до складання нейропсихологічного заключення. Інформація про інструменти та тести, що використовуються для оцінки, ВПФ, емоційно-особистісної сфери та свідомості. 2. Рекомендації щодо інтерпретації результатів та складання заключення. Форма подання: Схему можна подати у вигляді діаграми або ментальної карти, яка чітко демонструє етапи обстеження, інструменти та рекомендації щодо їх використання. Усі елементи схеми мають</p>	<p>1. Дискусія – 5 балів. Аргументованість позиції (1 бал) Активна участь у дебатах (1 бал) Критичне мислення (1 бал) Комунікативні навички (1 бал) Співпраця в команді (1 бал) 2. Самостійна робота 4 – 6 балів: Повнота та точність опису етапів обстеження (2 бали). 2. Відповідність обраних інструментів та тестів завданням обстеження (1 бал). 3. Якість та зрозумілість рекомендацій щодо інтерпретації результатів (1 бал). 4. Структурованість</p>	<p>11</p>

		бути логічно пов'язані між собою.	ь та візуальна привабливість схеми (1 бал). 5. Оригінальність та креативність у поданні матеріалу (1 бал).	
Семинарське заняття №4	1. Дискусія – 5 балів. 2. Самостійна робота 5 – 6 балів. Розробка нейропсихологічної реабілітаційної програми для дітей	1. Дискусія. "Нейропсихологічна діагностика: стандарти чи індивідуальний підхід?" 2. Самостійна робота 5: Розробіть алгоритм створення нейропсихологічної реабілітаційної програми для дитини з певним порушенням розвитку (наприклад, дислексія, алалія, дизартрія, дисграфія тощо). Алгоритм повинен включати наступні аспекти: 1. Аналіз вихідних даних: o Оцінка рівня розвитку дитини та наявних порушень (включаючи використання відповідних діагностичних інструментів). o Визначення сильних та слабких сторін дитини, оцінка її потенціалу для подальшого розвитку. 2. Види та напрямки корекційно-розвиваючої роботи: o Складіть перелік основних видів корекційної роботи (наприклад, мовленнєві вправи, когнітивні тренінги, ігрова терапія) та визначте їхні цілі. o Опишіть можливі напрямки роботи (покращення комунікативних навичок, корекція поведінки, розвиток когнітивних функцій тощо). 3. Алгоритм розробки реабілітаційної програми: o Розробіть покроковий алгоритм створення програми, включаючи етапи	1. Дискусія – 5 балів. Аргументованість позиції (1 бал) Активна участь у дебатах (1 бал) Критичне мислення (1 бал) Комунікативні навички (1 бал) Співпраця в команді (1 бал) 2. Самостійна робота 5 – 6 балів. 1. Точність та обґрунтованість аналізу вихідних даних (1 бал). 2. Відповідність видів корекційно-розвиваючої роботи до специфіки порушення (1 бал). 3. Логічність та послідовність алгоритму розробки програми (2 бали). 4. Якість та зрозумілість презентації (1 бал). 5. Креативність і оригінальність у поданні матеріалу (1 бал).	11

		<p>постановки цілей, вибору методів, складання плану занять, оцінки ефективності та коригування програми.</p> <p>4. Презентація реабілітаційної програми: о Підготуйте коротку презентацію (до 5 слайдів), що містить основні етапи розробки програми, цілі, методи та очікувані результати. Форма подання: Презентація у форматі слайдів з візуалізацією алгоритму та описом основних видів корекційної роботи. Підготуйте також короткий текстовий опис (до 300 слів), що пояснює логіку та послідовність створення програми.</p>		
Семінарське заняття №5	<p>1. Дискусія – 5 балів. 2. Самостійна робота 6 – 6 балів. Логопедичне заняття для відновлення мовлення дорослих</p>	<p>1. Дискусія. "Ефективність нейропсихологічних методів корекції мовленнєвих порушень: діти vs дорослі"</p> <p>2. Самостійна робота 6: Розробіть логопедичне заняття для відновлення усного або писемного мовлення у осіб з розладами мовлення дорослого або похилого віку (порушення на вибір студента: афазія, дисграфія, дислексія тощо). Заняття має включати використання нейрокорекційних вправ для стимуляції мовних функцій та когнітивного розвитку.</p> <p>Форма подання: Заняття слід оформити у вигляді текстового документа (до 1000 слів) з чітким поділом на розділи: вибір порушення, цілі заняття, план заняття, опис нейрокорекційних вправ, критерії оцінювання. Вимоги до завдання: 1. Вибір порушення та постановка цілей: Оберіть конкретне порушення мовлення</p>	<p>1. Дискусія – 5 балів. Аргументованість позиції (1 бал) Активна участь у дебатах (1 бал) Критичне мислення (1 бал) Комунікативні навички (1 бал) Співпраця в команді (1 бал)</p> <p>2. Самостійна робота 6–6 балів: -Точність вибору порушення та постановка цілей (1 бал). -Логічність і послідовність плану заняття (1 бал). -Відповідність нейрокорекційних вправ обраним цілям (2 бали). -Чіткість та зрозумілість опису вправ (1 бал). -Якість критеріїв оцінювання ефективності заняття (1 бал).</p>	11

		<p>(наприклад, моторна афазія, сенсорна афазія, дисграфія) і сформулюйте конкретні цілі заняття (наприклад, покращення артикуляції, розуміння мовлення, підвищення рівня розуміння прочитаного тощо).</p> <p>2. Розробка плану заняття: -Створіть покроковий план заняття (до 45 хвилин), що включає різні етапи: розминка, основна частина, завершення. -Опишіть кожен етап, вказуючи вправи та методи, що будуть використовуватись, а також тривалість кожного етапу.</p> <p>3. Використання нейрокорекційних вправ: -Включіть мінімум 3 нейрокорекційні вправи, спрямовані на стимуляцію відповідних мовних функцій та когнітивних процесів (наприклад, вправи на відновлення пам'яті, уваги, координації, мовлення). -Опишіть кожен етап, її мету, спосіб виконання, необхідні матеріали та очікувані результати.</p> <p>4. Оцінка ефективності заняття: -Розробіть критерії оцінювання ефективності заняття для кожної цілі (наприклад, покращення вимови на 20%, збільшення кількості зрозумілих слів, зниження кількості граматичних помилок).</p>		
Усього поточний контроль	11			60
Підсумковий контроль				
Залік	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки надані на сторінці курсу в Мудл.	Тестування передбачає надання відповідей на 40 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	20
	Практичне завдання: підготовка індивідуального проєкта	Зміст, вимоги до оформлення: Перелік тем для інд.проєкту наведений на сторінці курсу в Мудл.	Відповідність темі та меті (3 бали) Глибина дослідження (4 бали) Оригінальність та	20

		<p>Вимоги до оформлення індивідуальних проєктів: Структура роботи:</p> <p>Титульна сторінка: назва проєкту, автор, науковий керівник, дата. Зміст: перелік розділів із вказанням сторінок. Вступ: актуальність теми, мета, завдання проєкту. Основна частина: детальний опис розробки програми або методики (план, етапи, методи, інструменти). Практична частина: приклади, результати застосування, ефективність. Висновки: підсумки роботи, досягнення мети, рекомендації. Список використаних джерел: оформлення за ДСТУ. Додатки (за необхідності): таблиці, схеми, матеріали. Обсяг роботи:</p> <p>10-15 сторінок друкованого тексту (без урахування додатків). Шрифт: Times New Roman, розмір – 12, міжрядковий інтервал – 1,5. Форматування:</p> <p>Поля: верхнє, нижнє, лівє – 2 см; правє – 1,5 см. Нумерація сторінок – внизу по центру, починаючи з другої сторінки. Всі розділи та підрозділи повинні бути чітко виділені заголовками. Оформлення ілюстративних матеріалів:</p> <p>Таблиці, графіки, схеми – повинні мати заголовки та бути пронумеровані. Всі ілюстративні матеріали повинні бути посиланнями на текст. Додаткові вимоги:</p> <p>Використання щонайменше 5 наукових джерел (книги, статті,</p>	<p>інноваційність (3 бали) Практична значимість (4 бали) Якість оформлення (3 бали) Презентація та захист проєкту (3 бали)</p>
--	--	--	--

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

		<p>дослідження). Обґрунтування вибору методів та підходів, опис їхньої ефективності. Оригінальність та креативність у розробці матеріалів. Термін подання: Проект повинен бути поданий на перевірку не пізніше 2 тижнів до захисту.</p>		
Усього підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Анатомія та фізіологія дитини: навч. посібник / Чернівецький націон. ун-т ім. Ю.Федьковича / Г.І. Мардар (уклад.). Чернівці: Рута, 2002. 176 с.
2. Галецька І.І. Основи нейропсихології. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. 317 с.
3. Князев В., Рубель Н. Альбом для нейропсихологічного обстеження дітей та підлітків. Київ, 2019. 246 с.
4. Чабан О. С., Гуменюк М.М., Вербенко В.А. Нейропсихологія. Тернопіль: ТДМУ «Укрмедкнига», 2008. 92 с.
5. Luria A.R. The Working Brain: An Introduction To Neuropsychology. Basic Books. 400p.

Додаткова:

1. Годдард Блайт Саллі Оцінка нейромоторної готовності до навчання. Діагностичні тести рівня розвитку від ІНФП та шкільна корекційна програма. Харків: Вид-во «Ранок», 2023. 96 с.
2. Дегтяренко Т.В., Павлова Н.В. Актуальність міждисциплінарного та нейропсихологічного підходів до діагностики тяжких порушень мовлення у дітей раннього віку. Наука і освіта. 2016. № 8. С. 30-37.
3. Кобинець Я. Не хоче чи не може? Нейропсихологія для молодшої школи. Інтернет-видання «Освіта. UA». 2021. URL: <https://osvita.ua/school/method/85217/>
4. Лопатинська Н. Нейростимуляційні технології у логопедичній практиці з дітьми дошкільного віку з тяжкими порушеннями мовлення International Journal of Innovative Technologies in Social Science. 2020. (3(24)). С. 3-11.
5. Макарчук М. Ю., Куценко Т. В., Кравченко В. І., Данилов С. А. Психофізіологія: навчальний посібник. Київ: ООО «Інтерсервіс», 2011. 329 с.
6. Маруненко І. М., Неведомська Є.О., Волковська Г.І. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2013. 184 с. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/86920807.pdf>
7. Нагорна О.Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами: навчально-методичний посібник. Рівне, 2016. 141 с.
8. Неттер Ф. Атлас анатомії людини. Київ: ВСВ «Медицина», 2020. 736 с. 9. Пашковський В.М. Нейропсихологія: навч. посіб. для студ. вищ. мед. закл. Освіти IV рівня акредитації, які навч. за спец. 7.110110 "Медична психологія". Чернівці : БДМУ, 2008. 212 с. 23
10. Свааб Д.Ф. Наш творчий мозок. Харків: Клуб Сімейного Дозвілля, 2019. 463 с.
11. Сігел Д., Брайсон Т. Секрети мозку. 12 стратегій розвитку дитини. Київ : Наш формат, 2017. 192с.
12. Шеремет М. К. Процюк Р. Г. Функціональна асиметрія головного мозку. Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія: Соціально-педагогічна. 2012. Вип. 19 (1). С. 292-301. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpkr_sp_2012_19%281%29__34
13. Шеремет М. К., Коломієць Ю. В. Нейропсихологічні засади формування мовлення у дітей із ТПМ. Актуальні питання корекційної освіти. Педагогічні науки. 2012. Вип. 3. С. 384-393. 14. Petrides M. Neuroanatomy of language regions of the human brain. Language in our brain: the origins of a uniquely human capacity / Angela D. Friederici ; foreword by Noam Chomsky. Academic Press, 2013. 300 p.
15. Seikel J. A., Drumright D. G., King D. W. Anatomy & physiology for speech, language, and hearing. Cengage Learning, 2015. 832 p.
16. Павлова Н. В. Доцільність використання звукових нейромодуляцій в практиці ранньої корекції тяжких порушень мовлення у дошкільнят. Збірник наукових праць «Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки)». Кам'янець-Подільський: «ПП Медобори-2006», 2016. Вип. 7. Т.1. С. 302–316.

Інформаційні ресурси

1. Галущенко В.І. Впровадження кінезіотерапевтичних вправ у реабілітаційно-комплексній роботі з дітьми. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7823/Galushenko.pdf?sequence=1>
2. ГАМК – спосіб залишатись людиною. URL: <https://uanp.org.ua/gamk-sposib-zalyshatyslyudynoyu/>
3. Нова теорія роботи мозку. URL: <https://uanp.org.ua/nova-teoriya-roboty-mozku/>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

4. Правда про те, коли ми відчуваємо біль. URL: <https://uanp.org.ua/pravda-pro-te-koly-myvidchuvayemo-bil/>
5. Про нервову систему. Послідовно та спочатку. Українська асоціація Нейропсихології. URL: <https://uanp.org.ua/pro-nervovu-systemu-poslidovno-ta-spochatku/>
6. Просто повтори ще раз – порушення фонематичного слуху. Українська асоціація Нейропсихології. URL: <https://uanp.org.ua/prosto-povtori-shhe-raz-porushennya-fonematchnogo-sluhu/>
7. Просто про складне: функції нервової системи та концепція аллостазу. Українська асоціація Нейропсихології. URL: <https://uanp.org.ua/prosto-pro-skladne-funktsii-ns-ta-kontseptsiya-allostazu/>
8. Словник нейроспеціаліста. Українська асоціація Нейропсихології. URL: <https://uanp.org.ua/slovyk-nejrospetsialista/>
9. What is a neuropsychologist and neuropsychological testing. URL: <http://www.associatesinneuropsychology.com/what-is-neuropsychologist-and-neuropsychologicaltesting>
10. Gupta S. What Is a Learning Disability? Kids' Mental Health. 2022. URL: <https://www.verywellmind.com/learning-disabilities-types-causes-symptoms-and-treatment-6386232>

Ресурси для неформальної та інформальної освіти

1. «Клінічна нейропсихологія: дитяча та доросла» Дистанційний курс. URL: <https://online.neuropsychology.com.ua/>
2. «Комплексна нейропсихологічна допомога дітям». URL: <https://training.academy/en/offer/konferenciya-kompleksna-neiropsixologicna-dopomoga-dityam>
3. Нейропсихологія 24. URL: <https://training.academy/uk/offer/top-10-videozapisiv-neiropsixologiya>
4. Онлайн-курс ED-ERA «Онлайн-курс для вчителів початкової школи» Модуль 5 «Нейропсихологія» (з подальшим розробленням проєкту). URL: <https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:MON-EDERA-OSVITORIA+ST101+st101/about>

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Оцінювання результатів самоосвіти

За наявності сертифікату (свідоцтва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики (однієї з тем, змістового модуля) навчальної дисципліни залежно від кількості прослуханих годин (здобутих кредитів) здобувачу може бути нараховано до 50 балів. Дотичність тематики, відповідність досягнутих результатів навчання та кількість додаткових балів визначається викладачем. Документи, що підтверджують участь здобувача у відповідних заходах, мають бути подані викладачу до початку сесії.

Політика академічної доброчесності

Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел. Будь-яка ідея, думка чи речення, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (опитувань, тестових робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методик проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса:
Гаряча лінія: Тел.

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Силабус навчальної дисципліни

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>